

BÚCSÚ DR. HALÁSZ ISTVÁNTÓL

*Prológus: Megszülettünk,
egyszer majd elmegyünk,
közben az életünk értelmét keressük.*

Kedves Pista! Öreg barátom!
Kedves gyászoló család, összegyűlt
gyászolók!

A Budapesti Műszaki Egyetem
Építőmérnöki Karának Tanácsa, a
Hidak és Szerkezetek Tanszéke nevében
fájdalmas szívvel búcsúzom Tőled.

Dr. Halász István tudományos
főmunkatárs, címzetes egyetemi docens életének 92-ik,
házasságának 63-ik évében csendesen elhunyt. Nagydorogon,
egyszerű családban született 1928 október 7-én. Életutunk
kezdeté hasonló, a középiskolát különböző háborús okok miatt
megszakítva, mindketten, mint pályamunkás, majd műszaki
rajzoló dolgoztunk. Munka mellett érettségiztünk, és főnökeink
biztatására iratkoztunk be a Műegyetemre. Az Építőipari
és Közlekedési Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán a
Híd és Szerkezetépítő szakon szereztünk oklevelet 1953-
ban. Egy életre szóló őszinte barátságunk akkor kezdődött.
Mindketten nagyon mélyről indultunk, de felemelkedtünk
és ez meghatározó volt családjuk számára is. Pista barátom
a végzés után az Egyetem II. Hídépítéstani Tanszékén, az
akkor alakult Akadémiai kutatócsoport munkatársa lett.
Részt vett az oktatásban, az építőanyagok és szerkezetek
vizsgálatában, a kutatásban. „A beton alakváltozása rövid
idejű terhelés esetén” című kandidátusi értekezését 1969-
ben védte meg. Elméleti és kísérleti kutatómunkát végzett a
„tartós teher” továbbá a „nagysebességű egyszeri gyakorlati
teher” hatásainak meghatározására. Elmélyült gyakorlatot
szerzett az anyagok és szerkezetek vizsgálati módszereiben
és a mérés technikában. A Technoimpex megbízása alapján
több külföldi egyetem (oráni, algéri) oktatási és kutatási célú
anyag- és szerkezetvizsgálati laboratórium funkcionális terveit
készítette el. A győri Műszaki Főiskolán, az Építőanyagok
című tantárgyat több éven át oktatta. Részt vett a szakmérnöki
oktatásban, a továbbképzésben a betontechnológia és a
roncsolásmentes módszerek területén. Mindezek mellett aktív
tervezői tevékenységet folytatott, több gépalapot tervezett,
tervei szerint épült az NSZK-ban három utófinanszírt híd
Manleus közelében. Több vasúti híd és átereszt lövelt beton
erősítését, és minőségellenőrzését tervezte, irányította.
Kiemelkedő a mérés technika területén végzett tevékenysége.
A Dunakiliti erőmű erőjátékának ellenőrzésére Mistéth Endre
javasolta egy mérőrendszer kiépítését, elsősorban a vízzel
való feltöltés hatásainak ellenőrzésére. Pista irányításával
kidolgozásra került egy számítógépes vezérlésű ún. monitoring

rendszer, amelyhez a laboratóriumban kifejlesztett egy
szabadalmazott mérőcellát. Sajnos a mérésekre már nem
került sor. A mérőcellák továbbfejlesztett változatait használták
fel a gabonasilókban uralkodó nyomások mérésére. Ezek
nélkül a nyomásméréseket nem tudtuk volna elvégezni,
mert külföldi beszerzésük több évi devizakeretet igényelt
volna. Több megvalósított szabadalma volt, kiemelkedik az
üvegszálerősítésű poliészter héjívkek alkalmazása.

Egy kutatócsoport akkor hatékony, ha egy részleg elsősorban
az elméleti kérdésekkel, míg egy másik a mérés technikával
foglalkozik. Ezek egyenrangúak, mert egymást kiegészítik,
segítik és ösztönzik. Az elméleteket mérésrel kell igazolni,
illetve a mérési eredmények alapján lehet új elméleteket
alkotni. Pista barátom elsősorban az utóbbiakhoz vonzódott.

Tagja volt a CEB magyar tagozatának, az Építő és
Építőanyagipari Szakmai Akkreditációs Bizottságának. Több
tucat tudományos jelentést és 24 szakcikket készített.

A tanszéki kollektíva értékes megbecsült tagjaként
mindenkivel jó viszonyt ápoló, az összefogó haláslétfőzője
volt.

Utolsó nagyobb közös munkánk a 4. Metro három
állomásának munkagödreit kitérítendő csőrudakban keletkező
erők mérése volt. A kiviteli tervek ellenőrzése, a kockázat
elemzése azt mutatta, hogy a számított rúderök különböző okok
miatt bizonytalanok. A csőrudak teherbírásának megszűnését a
kihajlás idézi elő, ami hirtelen előjelzés nélküli tönkremenetelt
jelent. A munkagödörben lévők biztonsága érdekében az építés
alatti erők mérésére volt szükség. A mérési rendszert együtt
dolgoztuk ki, a mérőműszereket Pista szerelte és hitelesítette,
a méréseket és az értékelést együtt végeztük. Megállapítottuk,
hogy a rúderök mintegy másfél hónap alatt érik el legnagyobb
értéküket, azaz elegendő idő áll rendelkezésre ahhoz, hogy a
katasztrófa elhárításához szükséges műszaki intézkedésekre
sor kerüljön. Ennek a mérésnek volt egy sajátos tulajdonsága,
nevezetesen a mérőhelyeket úgy kellett kijelölni, hogy mi, két
80 év körüli üregúr, biztonságosan hozzáférjünk.

Pista barátom elment, most már bizonyos, hogy ez a közös
munkánk volt aktív mérnöki tevékenységünk hatyúdala.

Kedves Pista, családod, barátaid, a munkatársak, ismerősök
emléked amíg élünk lelkünkben szívünkben őrizzük.

Kedves Barátom! Változatos, szakmailag sikeres és boldog
családi életed volt.

Nyugodjál békében!

*Epilógus: Ne kívánj nagy dolgokat.
Annak örülj, amit a sors megad.*

Dr. Orosz Árpád